

СУ "ДИМИТЪР РОХОВ"
гр. СЛИВЕН

УТВЪРЖДАВАМ
ДИРЕКТОР:.....
НАТАША ИВАНОВА

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
2021/2022 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищно образование

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата на СУ „Димитър Рохов“ – Сливен за намаляване дела на учениците, преждевременно напуснали образователната система, е разработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на детството, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота. Тя е съобразена с рамковите европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование. Програмата кореспондира с темата за приобщаващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване.

Достъпът, участието и възпитанието в областта на културата и спорта играят важна роля в борбата с бедността и социалното изключване за насърчаване на по-широко социално приобщаване, като благоприятстват личностното развитие.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Сливен, съобразно спецификата и конкретните условия в Спортно училище „Димитър Рохов“

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

ПРОГРАМАТА ПРЕДСТАВЯ:

1. Определяне целите на програмата
2. SWOT анализ на моментното състояние на училището по отношение на наличието на рискови групи ученици, застрашени от отпадане.
3. Дефиниране на дейности за постигане на целите на Програмата:
 - Идентифициране на рискови групи от ученици;
 - Промяна в нагласите за учене на децата, с цел повишаване мотивацията на учениците;
 - Работа с родители и Обществен съвет
 - Работа с учителите

- Работа на екипа по обхват и задържане
- Компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес и повишаване на интереса и активността на учениците застрашени от отпадане
- Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

III. АНАЛИЗ НА МОМЕНТНО СЪСТОЯНИЕ В УЧИЛИЩЕТО

СУ „Димитър Рохов“ - Сливен е единственото спортно училище на територията на областта. В него се обучават ученици както от областта, така и от цялата страна. Дейността на Спортно училище „Димитър Рохов“ е ориентирана към личностно развитие и израстване на учениците чрез спорта и учебната дейност.

В началото на учебната 2021/2022 броят на обучаващите се в училище е 306 ученици от V до XII клас, които се приемат в съответствие с изискванията на Наредба 1 за условията и реда за прием и специализирана подготовка на учениците в спортните училища. Формирани са 14 паралелки, при целодневна организация на учебно-възпитателния процес. Етническият състав е почти еднороден, с преобладаване на ученици от български произход и малък процент ученици от турски етнос и незначителен процент ученици от ромски произход.

Всеки класен ръководител е запознат със случаите на деца в риск от отпадане в класа. Той предоставя необходимата информация на ръководството на училището или при необходимост и на други институции за работа с деца. Класните ръководители отделят специално внимание при работата си с тези деца – провеждат индивидуални разговори с тях, търсят съдействие и подкрепа от родители (настойници), тренъори и педагогически съветник.

Като се имат предвид процесите в българското общество, могат да се обособят няколко причини за отпадането на учениците от училище:

- ✓ Промяна в ценностната система по отношение на смисъла от образование. Това поражда слаба мотивация за учене, изразяваща се в незаинтересованост към учебния процес, голям брой отсъствия по неуважителни причини, слаб успех, лоша дисциплина.
- ✓ Заминаване на част или цялото семейство в чужбина поради икономически причини – безработица, ниски доходи, понижен жизнен стандарт. Децата често са отглеждани от роднини, които не успяват да осъществят необходимия контрол върху тях.
- ✓ Противоречия, конфликти, кризи в семействата

- ✓ Влияние на рисковите неформални групи или приятелската среда.

Проблемът с ранното напускане на образователната система изисква добра координация между всички заинтересовани страни и институции на национално, регионално, местно и училищно ниво.

Превенцията на ранното напускане на училище е свързана с изграждане на система от дейности. Качеството на планиране е решаващо условие за усъвършенстване на организацията, структурата и методиката на обучение в училището. Прилагането на съвременни методи на обучение, отговарящи на интересите на подрастващото поколение е една стабилна основа за изграждане на успешни млади хора.

SWOT – анализ

Силни страни

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ в учебно-възпитателния процес
- Възможности за спортни изяви – класиране на призови места на републикански и международни състезания
- Създаване на среда за екипна работа, доверие и уважение към другите – учителите, треньорите и възпитателите, съдействат за формиране на толерантност и разбирателство между учениците.
- Работа по национални и международни програми и проекти, вкл. „Еразъм +“ – опознаване на света, създаване на приятелства, споделяне на добри практики, обмяна на опит
- Работа по проект „Подкрепа за успех“ и Занимания по интереси - Тези проекти дават възможност за по-качествено образование и по-пълно обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща професионална, социална и личностна реализация
- Прилагането на Постановление № 328 на МС от 21.12.2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование даде възможност на училището да подпомогне ученици от социално слаби семейства със стипендии за достъп до образование с цел предотвратяването им от отпадане; предоставяне на стипендии за отличен успех и за изяви и даровити деца
- Безплатно столово хранене
- Безплатно общежитие
- Безплатни учебници до 7 клас

- Извършване на дейности по превенция на отпадането от училище - Ежемесечно класните ръководители представят справка за допуснатите отсъствия по уважителни и по неуважителни причини. Изпращат се уведомителни писма до родителите и до социалните служби. Нарушенията се отразяват в училищната документация.
- Отпаднали ученици през изминалата учебна година – 1 /неподлежащ на задължително обучение/

Слаби страни

- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
- Липса на достатъчно ефективни механизми за справяне с проблема
- Недостатъчно ефективно включване на родителите на децата от рисковите групи
- Недостатъчно ефективни механизми на институциите за мотивиране на родителите
- Голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини на учениците, като на училището се възлага изключителното задължение да се грижи за присъствието на учениците в училище без достатъчната обвързаност и ангажираност на социалните институции и семейството.

Възможности

- Изготвяне на училищна програма и план с конкретни цели, мерки и дейности; определяне на комисия и ангажирани лица
- Създаване и актуализиране на регистър на застрашени от отпадане деца, поддържане на база данни, разработване на индивидуални програми за всяко застрашено дете
- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности
- Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на техните потребности и интереси
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане ученици
- Ефективно включване на училището и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище
- Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск от отпадане
- Разработване на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и активна работа със семейството

- Периодична оценка и актуализиране на мерките
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции.
- Популяризиране на образованието като предпоставка за успешна професионална и личностна реализация сред родители и ученици на родителски срещи
- Прилагане на споделени добри практики в работата на училището по отношение на превенцията на отпадането на учениците от образователната система

Рискове

- Недостатъчни грижи, контрол и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите от страна на институциите
- Нисък жизнен стандарт на част от населението
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на децата от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“
- Липса на обществена подкрепяща среда
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

Дейностите са насочени към:

- превенция на преждевременно напускане на училище
- интервенция на преждевременно напусналите училище
- компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

Дейност	Отговорник	Срок	Индикатор
ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА РИСКОВИ ГРУПИ			
Създаване на ЕКИП ЗА ПРЕВЕНЦИЯ	Директор Екип за превенция	до 05.09.2020 г. постоянен	Наличие на Заповед на Директора, брой заседания на комисията
Проследяване на отсъствията на учениците и причините за тях	Класни ръководители	постоянен	Брой отсъствия, извинителни бележки
Проследяване на преместването на учениците в други училища	Класни ръководители	постоянен	Брой преместени ученици
Ежедневно и коректно отразяване на отсъствията в учебните часове	Учители по учебни предмети	постоянен	Брой отсъствия
Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците и начина, по който се извиняват отсъствията	Директор, ЗДУД, ЗДСД	постоянен	Брой извършени проверки
Поддържане на актуален регистър на ученици, застрашени от отпадане. Идентифициране на учениците в риск от отпадане	Педагогически съветник, класни ръководители	постоянен	Изготвен и актуализиран регистър
Контролирано изпращане на уведомителни писма до Дирекция социално подпомагане за учениците, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини за месец	Директор, класни ръководители	постоянен	Брой изпратени писма
Актуализиране състава на училищния координационен съвет /КС/, изготвяне план за дейността му и изпълнение на набеязаните в него задачи.	Директор, ЗДУД, Педагогически съветник, КС	31.08.21 / за състава на КС/ - 05.10.2021 / за плана/ –текущ / за изпълнението/	Наличие на заповед за КС Изготвен план за дейността на КС Брой проведени дейности
ДЕЙНОСТИ ЗА ПРОМЯНА В НАГЛАСИТЕ ЗА УЧЕНЕ			
Тренинг обучение на тема „Ефективното учене“ с модератор Павлина Ангелова – педагогически съветник	Педагогически съветник Класни ръководители	Първи учебен срок	Брой включени ученици
Среща с Милен Халъов – съвременен автор на романи	Учители БЕЛ	април	Брой включени ученици

за тийнейджъри			
Среща с Марин Трошанов – съвременен автор на романи и носител на наградата за литературно творчество „Константин Константинов“	Учители БЕЛ	май	Брой включени ученици
Среща с представители на Регионална библиотека „Сава Доброплодни“ с ученици и учители на тема „История на книгата и книгопечатането“.	Жанета Цанкова	май	Брой включени ученици и учители
Запознаване на учениците и родителите с училищната документация по време на часа на класа и родителските срещи – Правилник за дейността на училището, Правилник за дейността на общежитието, етичен кодекс и др.	Директор, ЗДУД, Педагогически съветник, Класни ръководители	Септември- октомври	Брой проведени срещи
Провеждане на индивидуални разговори за мотивация за учене с ученици от различни класове	Педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени разговори
Работа на педагогическия съветник по мерките за отсъствията и преждевременното отпадане на учениците от училище.	Педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени срещи
Използване на електронен дневник и обучителни платформи /УЧА СЕ/ за обмен на информация и други, поддържане сайта на училището	Ръководител на Направление ИКТ, учители	Постоянен	
Активна работата на ученическия съвет и повишаване ролята на ученическото самоуправление. Включване в плана на училищния ученически съвет дейности за създаване на подкрепяща среда.	Педагогически съветник Класни ръководители Председател на УС	Постоянен октомври	Брой проведени срещи на ученически съвет и протоколи Брой проведени дейности
Провеждане на състезание – викторина „Спортната слава на България” - популяризиране на успели спортисти, развитие на умения за работа в екип	Педагогически съветник	ноември	Брой проведена дейност
Провеждане на състезание по правопис и краснопис „Бъди грамотен“ за ученици от V клас.	Учители по БЕЛ	септември	Брой проведена дейност

Провеждане на беседа на тема „Въображение и спорт“, лектор Биляна Стоянова - психолог, за ученици от VIII клас;	Педагогически съветник	януари	Брой обхванати ученици
2 април – Международен ден на детската книга Четене на откъси от любими книги за ученици от V до VII клас;	Учители по БЕЛ	април	Брой обхванати ученици
23 април – Световен ден на книгата. Конкурс за илюстрация на любима книга за ученици от VI и VII клас;	Гергана Донева	април	Брой обхванати ученици
Провеждане на лекция на тема „Кариерното развитие на спортиста – треньор“	ЗДСД	Декември	Брой обхванати ученици
Закупуване на читателски карти за ученици и учители по НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Библиотеките като образователна среда“	Учители по БЕЛ	ноември	Брой закупени читателски карти
22 март – Световен ден на водата Конкурс за изготвяне на презентация на тема „Най-големите водопади в света“ и „Животът край най-големите реки на всеки континент“, за ученици от IX и X клас	Учители ИТ и география и икономика	март	Брой обхванати ученици
17 май – Международен ден на предизвикателството и българския спорт. Лекция на тема „Травматизъм в спорта и методи за профилактика“ – лектор Пламена Сосерова – кинезитерапевт.	Учители по спорт	май	Брой обхванати ученици
По повод международния ден на музиката – 1. 10. – слушане на песни по стихове на Петя Дубарова в общежитието	Възпитатели	октомври	Брой обхванати ученици
Провеждане на вечер в общежитието, посветена на паметта на Патриарха на българската литература Иван Вазов по повод 100 години от неговата смърт.	Възпитатели	септември	Брой обхванати ученици

Участие на ученици в различни училищни кампании за повишаване на интереса към екипната работа в училище – отбелязване на: 15 октомври - Международен ден на белия бастун 16 ноември - Световния ден на толерантността 20 ноември - Световен ден на жертвите от пътни катастрофи 25 ноември - Международен ден за елиминиране на насилието срещу жените 1 декември - Световен ден на болните от СПИН 3 декември - Международен ден на хората с увреждания 7 април - Световен ден на здравето 22 май - Международен ден на биологичното разнообразие 31 май - Световен ден без тютюнопушене 1 юни - Международен ден на децата 26 юни - Международен ден против употребата и търговията с наркотици	Педагогически съветник Класни ръководители	01.09.21 – 30.06.22 г.	Брой проведени кампании
Провеждане на допълнителни консултации на ученици с обучителни затруднения по различни учебни предмети	Учители по учебни предмети	Постоянен	Брой обхванати ученици и проведени консултации
Провеждане на интерактивни уроци по различни предмети По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.	Учители по учебни предмети	Постоянен	Брой проведени интерактивни и електронни уроци
Подобряване на МТБ с цел училището да бъде по-привлекателно място	Директор	Постоянен	
Работа по проект „Подкрепа за успех“: Определяне на групи за кариерно ориентиране с цел	Екип по проекта, Ръководители на групи	Постоянен	Брой обхванати ученици Назначен образователен медиатор

мотивация за продължаване на образованието, за участие на пазара на труда Назначаване на образователен медиатор	Директор		
Работа по проект „Образование за утрешния ден“: Определяне на група за надграждане на ключови дигитални компетентности	Екип по проекта, Ръководител на група Директор	Постоянен	Брой обхванати ученици
Работа по проект „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи“: Закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес Определяне на групи за обучение на ученици, вкл. от уязвими групи за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда	Екип по проекта, Ръководители на групи Директор	Постоянен	Брой обхванати ученици
Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности	Педагогически съветник	септември	Брой анкети
Формиране на групи по занимания по интереси в зависимост от желанията на учениците.	Педагогически съветник Ръководители на групи	Х, 2021 г.	Брой групи и брой обхванати ученици
Кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране и продължаване на образованието и придобиване на квалификация. Партньорство с Центъра за кариерно ориентиране	Педагогически съветник и класни ръководители	01.09.2021- 30.06.2022 г. по тематични планове за часа на класа	Брой проведени срещи
Социализиране и интегриране на учениците, за които българският език не е майчин	Педагогически съветник и класни ръководители	постоянен	Брой брошури, табла
Подкрепа за деца и ученици със СОП с оглед ранната им социализация	Педагогически съветник, Класни ръководители, ЕПЛР, РЦППО	постоянен	Брой брошури, табла
РАБОТА С РОДИТЕЛИ И ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ			
Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничеството с училищното ръководство	Директор, ЗДУД, класни ръководители, педагогически съветник	Постоянен	Брой инициативи

Провеждане на индивидуални разговори с родители на деца в рискови групи	Класни ръководители, Педагогически съветник	Постоянен	Брой срещи
Оказване на консултативна подкрепа на родители, които имат проблемна комуникация с децата си	Педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени срещи
Работа с Обществения съвет с цел подпомагане дейността по превенция на ранното отпадане на ученици от училище	Обществен съвет Учители, ръководство	Постоянен	Брой инициативи
Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи. Училището да се превърне в медиатор за срещи между родители и различни специалисти с цел по-доброто възпитание на децата им. Родителски срещи в паралелките от 5-ти до 7-ми клас включително на теми: <ul style="list-style-type: none"> • „Превенция на насилието и агресията“ – лектор представител на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни • „Безопасен интернет“ – лектор – секретарят на Местната комисия за борба с трафика на хора 	Директор, ЗДУД, ЗДСД, Класни ръководители Педагогически съветник	Х, 2021	Брой проведени срещи
Прилагане на нови подходи в работата с родителите: активното включване и партньорство в дейности на училището <ul style="list-style-type: none"> - Провеждане на събитие: „Ти, аз, ние – заедно е по-весело“ - ученици, родители и учители заедно ще украсят класните стаи – ще закачат органайзерите и календар на училището, ще засадят цветя, ще поставят кошчета, ще изготвят чрез екипна работа правила на класа, включващи и опазването на интериора и ще ги закачат на дъската. 	Директор, класни ръководители педагогически съветник	Септември октомври –	Проведени инициативи

Сътрудничество с различни организации - Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, МКБППМН, ПИЦ, Младежки дом, Комисия за борба с трафика на хора и други	педагогически съветник класни ръководители	01.09.2021 г. - 30.06.2022 г.	Брой срещи
Работа по проект „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи“: Определяне на групи за обучение на родители за придобиване на умения за работа в електронна среда	Екип по проекта, Ръководители на групи Директор	Постоянен	Брой обхванати родители
РАБОТА С УЧИТЕЛИ			
Квалификация на педагогическите специалисти, насочено към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище	Директор, учители	Постоянен	Брой обучени учители
Повишаване на методическата подготовка на педагогическите специалисти в училището	Директор, РУО	Постоянен	Брой обучени учители
Вътрешноквалификационна дейност – споделяне на добри практики в обучението по учебни предмети с цел подобряване качеството на предоставяното обучение	Директор, Председатели на МО, педагогически съветник	Постоянен	Брой проведени семинари, лектории, беседи
Повишаване на достъпа до съвременни ИКТ и активно използване на интерактивната дъска и интерактивния дисплей в учебния процес	учители	Постоянен	Брой проведени занимания и открити уроци
Обмен на добри и работещи практики с други спортни училища	Директор, учители	Постоянен	Брой срещи
Работа по проект „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи“: Определяне на групи за обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/провеждане на занимания от разстояние в електронна среда	Екип по проекта, Ръководители на групи Директор	Постоянен	Брой обхванати педагогически специалисти
РАБОТА НА ЕКИПА ПО ОБХВАТ И ЗАДЪРЖАНЕ			

Работа на екипа по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на учениците в образователната система	Членове на екипа, Директор, ЗДУД, класни ръководители	Постоянен	Брой срещи, брой посетени адреси и изготвени протоколи
КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	Февруари, 2022 г. Юли, 2022 г.	Брой отчети
Планиране на дейности в плана на класа, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	Постоянен	Брой проведени срещи

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 12 от 31.08.2021 г.

Настоящата програма е отворена и може да бъде променяна и допълвана при необходимост.